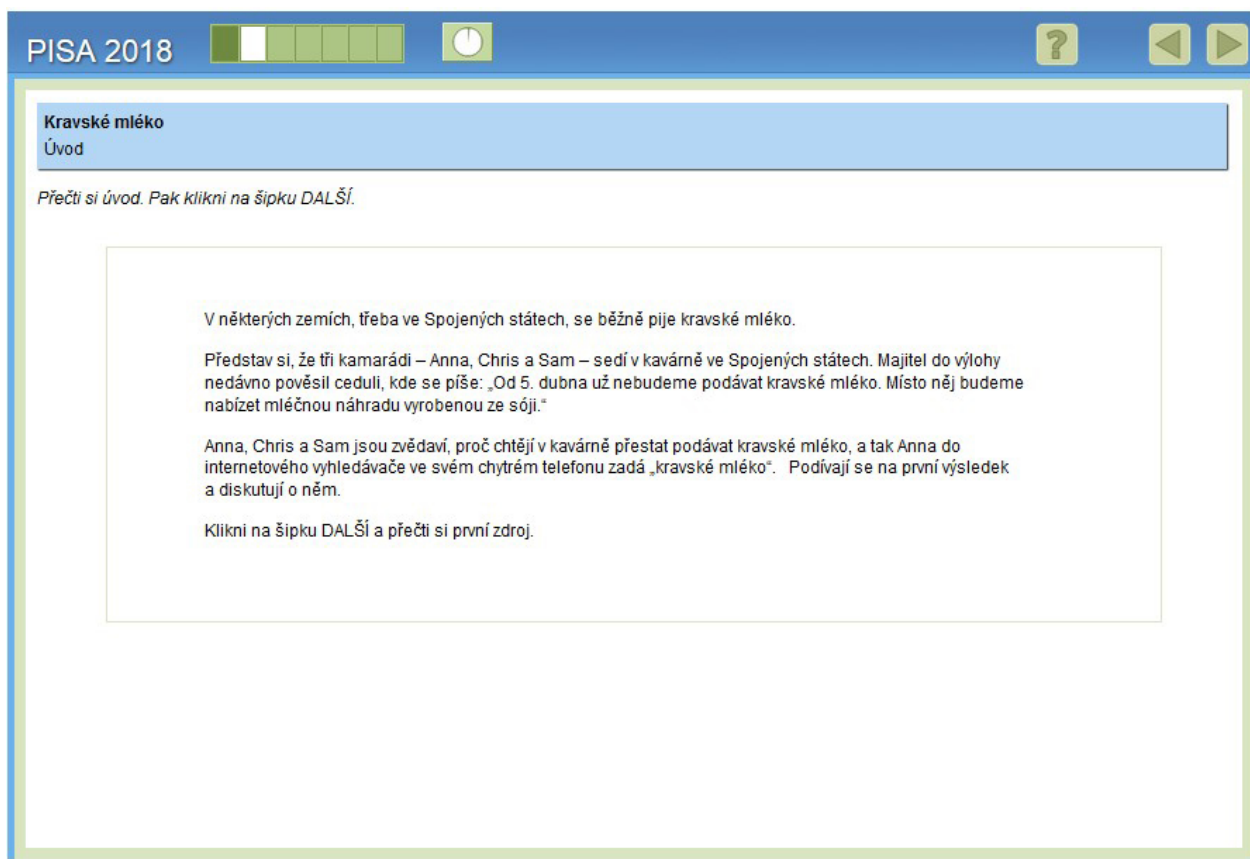

Úloha Kravské mléko

Úloha *Kravské mléko* náležela v pilotním šetření PISA 2018 mezi středně obtížné úlohy. Žáci měli přečíst a následně zpracovávat texty dvou webových stránek. Museli tak procházet a dále využívat podstatně větší množství informací než v případě práce se samostatným textem. Navíc měli kriticky posuzovat, jak spolu obě stránky souvisejí, což vyžadovalo, aby rozpoznali, zda se autoři ve svých postojích shodují, či odlišují.

PŘÍLOHA 6: OBRÁZEK 9 | Úloha Kravské mléko, scénář

Před četbou textu úlohy se žákovi zobrazí obrazovka se scénářem, který navozuje čtenářskou situaci, k níž se bude vztahovat následující text: 3 kamarádi jsou v kavárně ve Spojených státech, kde si všimnou oznámení. To sděluje, že v kavárně již nebude podáváno kravské mléko. Místo toho se majitel chystá nabízet mléko ze sóji. Kamarádi to zaujme, a tak hledají ve svých chytrých telefonech další informace a diskutují o výsledcích svého hledání.

Situace je klasifikována jako osobní, protože pojednává o tom, jak tři osoby (kamarádi) čtou ze svého vlastního zájmu a zvědavosti.

Úloha sestává ze dvou webových stránek. První stránka patří firmě „Mléčná farma“, která se zabývá prodejem mléčných výrobků včetně kravského mléka. Druhá webová stránka pochází z magazínu o zdraví, který uveřejnil článek „Řekněte kravskému mléku ne!“ Text úlohy je klasifikován jako soubor textů, je statický, souvislý a argumentační, neboť se snaží čtenáře o něčem přesvědčit.

Nejprve má žák k dispozici první text na webové stránce „Mléčná farma“ a odpovídá na otázky vztahující se výhradně k tomuto textu. Poté se zobrazí obrazovka s pokračováním scénáře, který čtenáře informuje o vývoji situace a připravuje jej na četbu dalšího textu na druhé webové stránce. Po přečtení druhého textu žák odpovídá na otázky zaměřené pouze na jeho obsah. Otázky vyžadující propojování informací z obou textů následují až v závěrečné části testové úlohy.

Tento model práce se souborem textů byl v testu čtenářské gramotnosti PISA 2018 použit v několika nově vyvinutých úlohách. Žák nejprve využívá své schopnosti při řešení otázek, které se vztahují k samostatnému textu, a teprve potom prokazuje schopnost zpracovávat informace ze souboru textů. Takto strukturovaná úloha umožňuje žákům s různou úrovní dovedností úspěšně vyřešit alespoň některé části testové úlohy. Mnozí čtenáři například úspěšně zpracují informace v samostatném textu, dokážou si je v rámci jednoho textu spojit, ale propojování informací ze souboru textů je pro ně obtížné.